

V. L. LIBERTÉ:

POLE KRAVAVÁ.

Severočeské motivy.

Za městem — tam haldy hořely, dech jejich, hrozný dech moru, za městem haldy dohořely a dešť jim rozbrázdil koru.

Zůstalo plno jen močálů, vroubí je popelné břehy, v rákosí žlutém je trochu žab, když slunko roztaví sněhy.

A do štol, pustých již před lety, mrtvá se propadá půda, tu a tam trs mechu vyráží a plevel živoří chudá.

Skřivan tu dvacet let nezpíval a zajíc neběžel licho — když člověk někdy sem zabloudí, s bázní tu utíká tichou.

Cestou.

Když po císařské silnici jsme šli přes mnohou vesnici.

Neděle byla, klidu den. Z komínů všech dým stoupal ven.

Tu a tam hrály muziky, zvonily dětské výkřiky.

I bída časem zabývá... Na šichtu spějí havíři.

Žen bledých s nimi pohled šel, o předtuchách zlých vyprávěl.

Na polích, v půdě rozryté se tiskly párky ukryté.

A vlaky s uhlím supěly. — Kdes v jihu lesy šuměly.

Ze šachet, z hutí všecken lid se stromem zdál z těch lesů být,

jenž v cizou půdu přesazen usýchá, aniž vydal sten.

Píseň pirátů.

Pluli jsme v soumraku úžinou, v bok lodí vlny zle bily, paluba sotva nám stačila, a všichni psanci jsme byli.

Kapitán mrtev. Dnes do moře vrhli jsme zabitě tělo; na můstek velící vstoupiti v souhlasu všech se jen smělo.

Pluli jsme v mělčinách, v úskalí (hladoví vici tam vyli), vpluli jsme do moře širého a doušky volnosti pili.

Bylo nás bez počtu na lodi, však jeden duch, jedno tělo: a touhou po světech dalekých každému srdce se chvělo.

V. L. LIBERTÉ:

HAVÍŘSKÁ UKOLÉBAVKA.

Spi, moje dítě, zavři již víčka, dokud tvá matka v loktech tě hýčká, spi, moje robě, vždyť zřídka pouze přivinout smím tě na srdce dlouze!

Nedávno ještě tátu jsi mělo, nedávno ještě zlíbal tvé čelo, nedávno ještě naň jsi se smálo a s jeho vlasy veselé hrálo.

Pod lesem šachta — vždy těče vzdychá, však třden už je smutná a tichá, kolem ní trosky zdi jsou rozvátý, dale v ní, dítě, hrob tvého táty.

Spi, moje dítě, zavři již víčka, i tobě zblednou růžová líčka, až tě dochová nešťastná máti, ta samá šachta i tebe schvátí.

Temno je venku a mlha hustá — komůrka naše holá a pustá nezradí, co je v srdci mého bolu, když opuštění dlíme tu spolu.

Ve chladném krbu vichřice zpívá, do oken věrná bída se dívá, mráz kolot krve v žilách nám stává a tělo sžírá hlad dotěravý.

Spi, moje dítě, spi blaze ještě, než údy sevrnou železné kleště! Kéž dřív v tvém nitru by se hněv vznítit, jenž by tvým druhům z otroctví svítit!

Temno je venku, smutno je v duši, kdo bolest naši, kdo ach! ji tuší? Našeho štěstí trosky rozvátý: sami, ó dítě, budem bez táty!

Pod lesem šachta, za lesem šachty — nad nimi mraky visí jak plachty, a v šachtách na sta mozolných rukou kladivý bije a chví se mukou.

Spi, moje dítě, zavři již víčka, dokud tvá matka v loktech tě hýčká, spi, moje robě, vždyť zřídka pouze přivinout smím tě na prsa dlouze.

JAN HARRIS ZACHAR: NA FARMU.

Z česko-amerického života.

“Tak nám ještě nalej!” Silný hostinský naklonil se k Haluzovi a k hloučku Haluzu obklopujícímu, ptaje se každého, co ei přeje a podle přání přinášel pivo, kofalku, doutníky... Haluza byl vesel. Smál se, živě vykládal, pěstí tloukl na pult, a přítomní přikyvovali... Haluza častoval.

Bylo to prvně, co byli jim počastováni. Znali ho již deset let, chodili s ním do práce a schůzí podpůrného spolku, ale nikdy se jim nepodařilo, by ho zatáhli do hostince a přinutili jej k častování. Věděli, že pije. Viděli jej každý den, jak s plecháčem v ruce unaveným krokem zadními dveřmi vkrádá se k nálevně, aby si odnesl domů trochu toho piva, než neviděli ho nikdy, aby se v hostinci zastavil, pohovořil si, zasmál a hodil alespoň desák na pult k radosti svého souseda, i stalo se jistě něco zvláštního, že se pustil najednou do častování.

A něco zvláštního se stalo... Celých deset let život Haluzův podoben byl stojaté vodě, a náhle vody ty protřhly hráz a daly se do divokého běhu. Praštil s prací. Praštil s prací v tavně, v té odporné, život ničící tavně, kde jedovaté výpary kazily jeho

plíce, kde tisíce ptáků ztratilo svůj život, a kde veškerá zeleň byla zničena. Haluza se připravoval dlouho na ten den, kdy bude moci utéci z toho smutného nádvoří. Vlastně připravoval se již od oné chvíle, kdy oetnuv se v Americe a obdržev v tavně práci, poznal, že mu v tomto oboru kyne špatná budoucnost, a poněvadž noviny upoutaly jeho pozornost na farmaření, myslil a myslil na kukuřičná pole, až se v něm ozvala touha zbaviti se města a dýchati nezkažený vzduch přírody.

I šetřil. Žena byla hospodárná, děti neměli, a dollar scházel se s dollarem. Haluza sám dával příklad hospodárnosti. Nechodil do společnosti, jen jednou za půl roku súčastnil se schůze, aby učinil zadost stanovám na život pojišťující jednoty. Každý den po práci vzal do ruky plecháč, aby si přinesl za pěták pivo a tak žil. Jeho radost byla v budoucnosti. Bylo mu lhostejno, dává-li mu pytel záplaty na šaty; bylo mu lhostejno, jde-li nemyt do práce; bylo mu lhostejno, vidí-li před sebou ženu špinavou a neučesanou; jeho oko zářilo při pohledu na bankovní knížku, v níž množily se číslice, jeho srdce těšilo se dětsky na o-nen krásný den, kdy bude moci uprchnouti z tísnivých chodeb tavníry.

Konečně den ten se přiblížil. Zahospodařiv si slušně dollarů, koupil osmdesátku v Iowě. Nelekal se dluha a šest procent. Stojatá voda jeho života se rozvířila a dala se v běh. V jeho duši, která byla svírána temnotou, na jedinou se zasvítilo, a teplý oheň v ní zaplápolal. Nebude již více každého rána ubírat se do tavníry. Nebude již více tahati hromady olova, dýchati jedovaté výpary, jež těžce svíraly jeho prsa, nebude více snášeti libůstky mistrů, nebude již ubohým otrokem, ale bude svobodným farmářem, majitelem půdy, neodvislým člověkem uprostřed krásné přírody, kukuřičných klasů a jabloňových alejí, u úlů plných včel a stájí plných dobytka!

Haluza byl omámen. Co se mu zdálo být neuvěřitelným, stalo se. Je majetníkem osmdesátky, má zabezpečenou budoucnost, je neodvislým. Vše, co bylo kolem něho, změnilo náhle svoji barvu a příchut, vzavši na sebe buď více krásy neb více odporu. Chatř, jež tolik let skytala mu přístřeší, žádajíc pětiku měsíčně, vzbudila v něm nepřátelství, a hostinec, je-muž se vyhýbal, zařadil se mezi svůdné panny. Uprostřed své radosti zatoužil po společnosti, po veselém hovoru a zpěvu, a čím více rostla jeho radost, tím více zmítala jím žádost, aby své veselí dal na jevo, aby veřejně rozhlásil, jak je šťasten...

Vešel do hostince. Setkal se se známými tvářemi. Všichni byli překvapeni, ale pozorujíce výraz radosti na líci Haluzově, v té jeho hrubé, zřídka holené lici, tušili, že dostavila chvíle, kdy srdce přichoziho se oblomí. “Trý-tuj, trý-tuj!” volali, a Haluza, mrštiv po nich vesele očima, častoval.

Pilo se, kouřilo a mluvilo. Dým z doutníků a dýmek lině se vlnil vzhůru, tu a tam vyběhl z hrdla nepodařený hlas, chtějíce zanotovat něco českého.

“Yes; praštim se šmeleovnou! Zpropadená díra! Dostal bych souchotiny, dybych dyl musel dechat ty gázy!” Haluza pěstí dával důrazy svým větám.

“Dí švandéro! Kam p’deš ro-bít? Do štokjárd?” dráždili ho kolemstojící. Tušili, že se něco zvláštního stalo Haluzovi, ale ten

to pro samou radost zapomněl je informovat.

“Tázaný se z plna hrdla zas-mál. “Vy měšťáci! Na farmu p’du, na far—m—u! Nebudu mít žádnýho báza — vy mě-šťáci!... Nebudu se dřít jako mu-la; vy — — — ha hahaha!”

Hostinskému na tvářích pohrá-val si úsměv, brzy přivzrukoval Haluzovi, brzy přitakal jeho sou-druhům a byl obzvláště hbitý, když po nalehávém “trý-tuj, trý-tuj”, nový farmář zvolal: “Tak nám ještě nalej!...” A rozja-ření začlo svítit z očí všem.

Konečně bila dvanáctá. Ho-stinský byl nucen zavřít.

Rozjařený hlouček vyhrnul se v temno uliční. Haluza obrátil se v stranu k domovu a sotva dr-že rovnováhu, začal zpívat:

“Na farmu pu’du, na farmu pu’du, byl bych doma bit.”

Když osaměl, pustil se do mo-nologu. Viděl před sebou stát Iowu, úrodný, zdravý stát, táhlé, kukuřičné pole, žita a pastviny, viděl před sebou bujně koně, vy-krmené krávy, veliké houfy sle-pic, viděl před sebou bílý domek skrytý v ramenech jabloňů, hru-šek a třešní vyrůstajících nad zá-hony květin a zeleniny, i povídal si, jak vše zdokonalí a zařídí, jak bude pěkně živ a hromadit k sobě dollar a jak se bude vysmívat měšťákům, kteří z těžké práce žijí z ruky do úst. Srdce mu plálo uprostřed jeho nadějí, a ač hlava byla těžká a nohy slabé, přece statečně kráčel ku předu.

V tom uslyšel za sebou zvonění. Otočiv se líně, spatřil červené oko elektrického vozu. Věděl, že je v nebezpečí, i uhnul se do středu ulice. Ale druhá tram-way přihnala se opácným smě-rem...

Haluza byl smeten pod kola. Neozval se ulicí zoufalý výkřik. Jen světla jakoby slaběji osvětlo-vala temnou, liduprázdnou ul-lici...

Druhý den mnozí si líbovali, že zažili “good time”. Než Halu-za s rozmačkanou rukou a nohou ležel v nemocnici.

Váš přítel v domě.

Každý upřímný člověk vítá přítele do domu. Někdo by rád vítal a jej poba-vil, však on nemůže být vesel a se ba-vit, protože jest nemocným. Nemo- jeho není nebezpečná, ale vše jej mrzí, protože má žaludek v nepořádku a ne-má chuť k jídlu. Toto vše by napravil, kdyby užíval Koubovo Karlovarské Hořké Léčivé Víno, které dá každý ža-ludek do pořádku, vyčistí krev a vrátí Vám veselost. Toto píše p. J. W. Won-dra z Wilber, Neb.: — “Moje manželka stále nesnáze se žaludkem, co ale už-nemůže být bez Karlovarského. Měla stále nesnáze se žaludkem, co ale už-íval Karlovarské, má pokoj, chutná jí jí-sti a vůbec cítí se docela zdráva. Ona by bez něj nebyla, kdyby stála láhev deset dollarů.”

Toto výtečné léčivé víno, připravova-né z vína medového a Coloradských hor-ských a importovaných léčivých bylin, jest na prodej v každé české osadě, a když ne, pište si pro bedničku o 12 lahvič za \$3.00, kterou přímo zašle vy-rabitel A. V. Kouba, 2819-21 Larimer St., Denver, Colo.

Mohu prodati váš pozemek neb obchod

Nesázej na tom kde se nalezá. Majetky a obchody všeho druhu pro-dají se rychle za hotové ve všech čá-stech Spojených Států. Nečekejte. Pi-šte dnes a popište, co máte na prodj a udejte na o cenu za hotové.

Cheete-li koupiti

jakýkoliv obchod neb pozemek kdekoliv, za jakoukoliv cenu, sdělte mi písemně, jaké jsou vaše požadavky. Mohu vám uspořiti čas i peněz.

DAVID P. TAFF, pozemkový jednatel, 415 Kansas Avenue, TOPEKA, KAN.

Předplatte se na “Pokrok”, jen \$1.00 ročně.

ZDARMA! ZDARMA!

\$10 stolní nádobí s vaším mo-nogramem ve zlaté darují SCHNEIDER & KLEIN

obchodníci rodinnými likéry, 1233 So. 13th St., OMAHA, NEB.

Stolní nádobí o 42 kusech s iniciálkami

bude dáno zdarma s \$35.00 nákupí kofalek, vín a lík-erů (vyjíma je pivo a lih). Zde je způsob, jakým je lze obdržeti. Když koupíte za 25c. kofalky, vína a líkery od nás najednou a za více, dáme vám ticketu na to-lik, kolik vaše nákupě obnáší a až budete mítí listků v obnosu \$35.00 a tyto nám zašlete, pošleme vám toto stolní nádobí o 42 kusech s iniciálkami zdarma.

Dříve jen milionáři mohli si opatřiti stolní ná-dobí s iniciálkami neb monogramy, avšak učinivše smlouvu s Ohio China Factory na jednatelství, jest nám umožněno poskytnouti je každé hospodynce z tohoto města a okolí. Vaši oddaní Schneider & Klein.

Některé z našich předních druhů: Lumír Rye, 1 gallon.....\$ 3.50 Lumír Rye, 3 gallony..... 9.50 Lumír Rye, 5 gallonů..... 15.50 Gallon vína zdarma s každou 5gallon. objednávkou.

Dr. A. Svobody Hořké Víno

Připravené dle předpisů tohoto proslulého lékaře, doporučeno ode všech lékařských autorit v nemocích žaludku a vnitřností. Toto výtečné léčivé víno, užíváno li v pravých dávkách, může býti užíváno co lék při slabosti ža-ludku, nechuti k jídlu, nezáživnosti a všech podobných nemocích.

Prodáváno jest v plných kvartových lahvič. Žádajte o toto víno, jež jest k dostání ve všech českých hostincích.

S. JUNG & CO., MILWAUKEE, WIS., jediní majitelové. Costujícím jednatelstvem jest pan J. H. SHARY, 2957 FARNAM ST., OMAHA, NEB. Telefon 4927.

Předplatte se na Pokrok pouze \$1 ročně